

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szechenyi-utca SIMON-ház Kuna József ut
kereskedésével szemben.
HIRDETÉMÉNYEK,
elfogadott pénsek és a kiadás körüli panaszok
és valamint a lap sajtóművészei által
minden kőszáma nyitóké ide intézendők.
Hírmentes levelek csak ismert kezektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE.

Megjelenik a p o n k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben háshoz hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr
Félévre	5 frt — kr
Negyedévre	2 frt 50 kr
Egy hóra	1 frt — kr

Hirdetési díj:

Ot-hasábspeltitor egyszeri beiktatásért 6 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltár 4 hasábspeltitorért 20 kr
Hirdetést vagy roklamot magában foglaló
ajánlatok ára 50 krajczár.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Szerda, Január 14.

10. szám.

Farsangi gondolatok.

(Saison cikkek.)

A farsangnak vigtségében már évek óta belevegyül a családapák légikus panasza. A táncstermek mámorában, levegőjében megnyílnak a fiatal szívek és a kedély bánatot nem ismerő üdéséggel fűződik a hegedűből varázsolt hanghullámokban, de az apák nem tudnak lelkesedni a látványon és a fiatal párok kicsapongó kedve gyakran borot hárít a gondtól redős homlokra.

Hajdan a farsang táncvígalmi gyűlései voltak a fiataloknak, mely miután az élet fájdalmi közt a családias ismerkedésre alkalom nyílt, a zene édes akkordjai mellett fényben uszó bálteremben kerestek amaz érintkezési pontokat, melyek a boldog családalapítás föltételei. A bálteremben a tiszta, a komoly szerelemnek áldoztak és nem akadt ifjú, a ki egyedül a tánc pillanatnyi élvezet kielégítésére zsákmányolta volna ki az együttléti alkalmatosságait. Most azonban ez alaposan megváltozott.

Ma már csak a nők lépik át azzal a komoly szándékkal Terpszichore csarnokait, hogy ott élettársat szemeljenek ki maguknak; a férfiak közül azonban fájdalom csak nagyon kevés van abban a szerető és helyzetben, hogy háztűzhely alapítárára gondoljon.

Házig a családalapítás a nemzetek egyik legfontosabb létföltétele és abban az országban, ahol kevés házasságok kötődnek, ott nemcsak a társadalmi, hanem a közgazdasági állapotok is szenvednek.

A mi sajátos viszonyaink közt a fiataloknak félték tartózkodása Hymen kötelekeitől, valóságos átok. A magyarság megizmosodása és a nemzeti szellem fejlesztése csak a magyar faj számszerinti gyarapodásától függ.

Sajnos, hogy az utolsó évek farsangjai teljesen kivetkőztek hajdani jelentőségükből, mely nem volt egyéb a boldog családalapításra vágyó keblek kedves évadjánál. Ma már elvesztették azt a jel-

leget és a családapák rémei kezdenek lenni, akik alig győzik pénzzel a bálozó fiataloságot.

És mindamellett azt kell tapasztalni, hogy leányiak pártában maradnak és fiaik az agglégénység sivar életére vannak elkárthatva.

Közgazdasági viszonyaink közt harmincz éves korukban csak ama bizonyos jó szülők fiai tudnak olyan állásba jutni, mely a bizottság kelleivel dicsekedhetik és minden körülmények közt kielégítő módot nyújt egy család fűntartására, szegényebb sorsu emberek gyermekei azonban vagy belevétnélnek a biztos répart keresésébe, vagy ha elég lelkiismeretnek előbb kötni házasságot, gyakran egész családokat döntenek nyomorba és elvetik a társadalombontó pauperismus magvait.

Mindaddig tehát, míg ezeken a bajokon segítve nem lesz és míg az ifjú szívek anyagi gondoktól meg nem akadályozva a szerelem szárnyain nem röpülhetnek a házasság biztos kikötőjébe, mindaddig a farsang kivételnyen marad eredeti jellegéből és bármilyen vigan szőljön is a zene és bármennyire elbájolón lejtsenek is a párok, a zene melódikus hangjaiban a tánc elbűvölő rithmusába egyaránt vegyül a kor szellemének mélabus szöze, mely közgazdasági viszonyaink fölött kesereg.

Sok hüho semmiért. Miltatlan izgatást üznek egy idő óta Magyarország ipari érdekeinek rosz czérra használt czégre alatt több fővárosi és vidéki hírlapok a honvédelmi miniszterium ellen. Azért bujtogatnak a miniszterium ellen, mert összhangba hozni iparkodik a magyar ipar érdekeit az ország védképességének érdekeivel s e törekvést a nemzeti ipar ügye elleni árulásnak denuncziálják. Abból, hogy a miniszterium a börtönműek szállításának egy kis részét az eddig pontosnak és megbízhatónak bizonyult vállalkozónak adta, politikai tökélt kovácsolnak s a minisztert épenséggel a hazai ipar elleni agyarkodással gyanusítják. Felesleges

mondanuk, hogy e gyanúsítás alaptalan. A miniszter a cipőszállítás tulnyomó részét a kisiparnak juttatta, de tekintettel a hirtelen mozgósítás lehetőségére, a legsürgősebb szükségletet másunnan kellett fedeznie, mert hisz az említett esetben magának a legtöbb kisiparosnak is be kell vonulnia. A honvédelmi miniszternek az ipari érdekre való tekintetet csak bizonyos határig szabad figyelembe vennie; rá nézve e határt — írja a „Pester Correspondenz“, — azon kötelesség vonja meg, hogy a honvédség harcckészégét minden esetre tökéletesen biztosítsa. E kötelességében a miniszternek nem szabad magát megtevesztetni engedni, bármennyire zsebeskedjenek is ellene iparunk fogadtalan prókatorai. A védképesség tekintetének alá kell rendelni minden mást, mert egy szerencsétlen háboru az egész nemzeti étellel együtt a hazai ipart is halálosan sújtaná.

Külföld.

Az orosz költségvetés. Az 1891-dik évi birodalmi költségvetés bevételi és kiadási összege 962-3 rubellel zárul. A rendes bevételek 897-1 millió, a rendkívüli bevételek 137 millió rubelt tesznek ki. Ehhez hozzájárul még 3-5 millió forgalomban lévő bevétel, továbbá 477 millió rubel szabadon álló pénztári készlet. A rendes kiadások 895-3 millió rubelre, a rendkívüli kiadások 63-4 millió, a forgalomba lévő kiadások 3-5 millió rubelre ragnak. A költségvetéshez csatolt expozé közi, hogy a legutóbbi konverziók által 9-2 millió rubel megtakarítás éretett el, és hogy az 5 százalékos adósságból 11-1 millió rubelt törlesztettek. A hadügyminiszterium kiadása 4-6 millió többletet mutat fel, ez összegből 2 millió kaszárnyák építésére szolgál. A tengerészeti miniszterium 4-5 millió rubel többletet kér. Az expozé végül a következőket mondja: Egész Oroszország bizton reméli, hogy a felsége szintje, békés politikája, mely éber en örködve a birodalom becsülete és méltósága fölött, a béke áldását a legsúlyosabb időben is megóvtá: ez entul is az eddigi maradt és teljes siker fogja kíséreni.

Az általános lefegyverzés. Néhány párisi lap az írja, hogy Vilmos német császár a legutóbbi Sziléziában tartot hadgyakorlatok alkalmával komolyan foglalkozott az által-

nos lefegyverzés kérdésével internacionális konferenciát összehívni a kérdés rendezése végett. Az olasz király ebbe rögtön beleegyezett, Ausztria császára és Magyarország királya azonban úgy vélekedett, hogy egyes hatalmak nem vehetnek részt ezen a konferencián és így abba maradt a dolog.

Világkiállítás Budapestén.

Az „Egyetértés“ tegnapi száma nagyfotosságu tervről ad hírt, melyet neki Párisból írnak: A nem régen elhunyt Foucher de Cariel bécsi francia nagykövet francia szenatorokból, építész vállalkozókból és tőkepénzesekből alakult oly konzorciumnak állott az élén, mely 1895-ben a millennium alkalmából Budapestén egy világkiállítás rendezését tűzte feladatául. A kiállítás rendezése, mely a párisi 1878-diki és 1889-diki világkiállítás mintájára tervezett, 15 millió frank volt már együtt, melyet a konzorcium 25, esetleg 50 millióra emelt volna.

A világkiállítás rendezése első sorban vállalat lett volna, mely kedvező alkalmat felhasználva, Magyarország centrumában mutatta volna be a világipar kinosait. De volt a kiállítás rendezésének még egy politikai jellegű melléközlata is. — A vállalkozók, t. i. félmeddig azt akarták demonstrálni, hogy míg Németországban a világkiállítás eszméje évtizedek óta vajudik, a nélkül, hogy egy lépéssel közelebb tudott volna jutni céljához, addig a kultura és gazdasági fejlődés tekintetében fiatal Magyarországon rövid előkészület után a nemzetközi versengés nagy eszméje megvalósul.

De ugy e politikai tendenzia, mint a vállalati jelleg mellett erősen eltérbe lépett e vállalat tervezésénél a magyarok iránt való rokonszenv érzete az 1885-diki lelkes fogadtatásért, melyben a hazánkban járt francziák részestültek. A kiállítás helyül az egész várost liget volt kiszemelve. A kiállítás magyar osztályát díjmentesen adta volna a vállalat. A külföldi kiállítók öt illett térdijából és a belépti díjakból befolyó tiszta jövedelem jelentékeny részét pedig magyar nemzeti kulturális czélokra szánta. A kinttetések megállapítása és a pénztár kezelésének ellenőrzése fenntar-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Mikor a gyermekek megnöttek.

— Olasz elbeszélés. —

I.

Egy szép szeptemberi estén kocsi robott az országuton Monzáról Milanó felé. Ben két gyermek kivül három férfi s egy nő ült. S minthogy az asszony nagyon vén és csunya volt, a férfiak igyekeztek mihamarább elaludni.

— Hogy horkolnak ezek a parasztek — mormogta a vén satrafa. Aztán kasmirkendőjébe burkolta magát s elkezdett rémesen hortyogni ő is.

— Mama alszik — mondta Onorina.

— Mind alusznak — folytatta Federico.

Ez a két gyermek volt az első tizenkét, a második tíz éves.

Az Onorina arca olyan piros fehér amilyen szokéké szokott lenni, haja két dus fonatban csüngött alá vállára. Nagyon ki volt fejlődve akár egy kicsi asszony. Lehunyt szempillákkal álmódzott olyan dolgokról, amikről még csak sejtelve lehetett... Federico még egészen gyermek volt. Szerette Onorinát, akivel lovasdít játszott befogta s spárta ostonnal hajtotta.

II.

A szünidőnek vége volt; a gyermekek visszautaztak ez este Milanóba rokonai társaságában.

A két gyermek nem tudott aludni. Fészkelődött a kabrioletban.

— Milyen hamar eltelik a szünidő — mondta Onorina fölvetve tekintetét. — Te tanulsz Federico, mikor az intézetben vagy?

— Hát ha muszály! Különbén becsuknak, aztán meg is vernek!

— Bizony édes barátom tanulnod kell, ha ember akarsz lenni. Néhány év múlva nem játszunk már lovasdít — te fiatal ur leszel s én nagy leány. A férjhezmenetre kell gondolnom majd.

— Miért a férjhezmenetre?

— Szép kérdés. De úgy tetszik, te fázol Federico. — S aunyi gyöngédséggel takarta be a fut.

Pár prczig hallgattak.

— Ki tudja hátha még össze házasodunk, Federico?

— Hisz a gyermekek nem házasodhatnak.

— Majd ha nagyobb leszünk, csacsi.

— Hát akkor játszunk lovasdít?

Onarina mosolygott s nem felelt.

A kocsi beért Milanóba s a Szent-András körut egy csinos épülete előtt állott meg.

A négy alvó fölébredt.

— Gyorsan gyermekek, megérkezünk, — mondá az egyik nr szeméit dörzsölve.

Federico homlokon csókolva Onarinát. A gázfényben jól látszott a pilláin lepergő két könyvecpp, Onarina nem sirt; ő már tudott szünelni is.

— A viszonzlátásig — jövő évre.

III.

Hat év múlva a lambratei villában örök hűséget esküdött Onarina egy milanói ex-fűszerkereskedőnek, aki üzletéből meggazdagodott, szép talusi birtokot vett magának s mintegy 30 ezer lirányi évi jövedelemnek örvendett.

Mondanuk sem kell, hogy a szerelem semminemű szerepet nem játszott e házasság kötésénél.

Egy Pasquale nevű nagy hasu és vörös orru ember nem lehet szerelmű tárgya.

Onarina olvasott regényt sokat; ábrándozott is holmi Arthur nevű szép ifjuról; csakhogy — sajnos — az ilyen Arthutoknak rendesen nincs egyebük szép nevüknél s göndör fűrtjeiknél; míg Pasquale urnak 30 ezer lira évi jövedelme volt.

IV.

Eltelt még három év.

A házastársak, ha nem is boldogan, de szép nyugodtan éltek. Onarina hozzászokott a falusi élethez; gondozta a virágokat, etette a galambokat s lassanként egészen beletörődött helyzetébe.

Férje igyekezett mindenben kedvében járni; még gavallérosan is öltözködött a jámbor s hatalmasan kipördötte a vörös bajszát.

S így, ha Arthur-féle ideális ember nem volt is, mégis meg lehetett elégedve vele a felesége. Csak az keserítette őket, hogy három évi együttléttük után sem volt gyermekük. Pedig Onarina szivesebben nevelt volna a galambok helyett egy kis porontyot.

Egy szép reggelen csinos kis kocsi hajtott be az udvarra.

Onarina az erkélyre sietett; husz évesnek látszó szöke ifjú üdvözölte barátságosan mosolyogva.

— Ah, mindjárt fölmiszerletek!

— Milyen szép vagy!

— Hogyan, ön volna. —

— Ön — mit jelentesen ez?

— Federico!

S az unokatestvérek átültek egymást.

Pasquale a lépesön leszaladva kiáltá:

— Miért ez a nagy öröm? Micsoda kedves vendég jött látogatába?

— Unokatestvérem Federico.

— Unokatestvérem — helyes! Milyen szerencse! Ha a rokon ur csokoládót akar.

A csokoládé szóra elpirult Onarina. — Eszébe jutott, hogy azzal kereskedett férje. A vendég melegen szorított kezét Pasqualeval, ki maga volt a mézédés nyájasság. A két férfi politizált, beszéltek az irodalomról és művészetéről, mialatt nem feledkezett meg a vendég arról, hogy az Onarina szép szeméibe szerelmesen né tekintessen.

— Milyen szép az élet itt vidéken! — kiáltott fel az ifjú tettetve lelkesedéssel. Olyan embernek, mint magam, ki nem sokat törődöm a világgal, — megbecsülhetetlen. — Házam mindig rendelkezésre áll, — felelte a jó Pasquale. Szerencse lesz ránk nézve, ha mentől tovább maradhat körünkben.

— Köszönöm — s hirtelen a szemébe nézett Onorinának.

IV.

Az ebéd végezetével először is Pasquale kelt föl.

— Megbocsát kedves rokonom, ha itt hagyom három percere. Ném mulattatni fogja. Talán megnézik a szöket.

Federico fölugrott s karját nyújtotta az asszonynak.

Mentek a szökebe.

Egy pompás lugasba jutottak. Ott ültek egy kőpadra szorosan egymás mellé.

— Mikor utoljára láttuk egymást, — mondta Federico — gyermekek voltunk. Tíz év telt el azóta. Milyen változás! Elfelelted azt az éjszakát, mikor utoljára voltunk együtt?

— Milanóba tértünk vissza. Hatan voltunk egy kocsiában.

— Anyám aludt.

— Mind aludtak.

— Mi egymás mellett ültünk. Én fáz-

tabott a magyar kormány. A tervek és a rendezés részletei meg voltak állapítva. Terve volt vége angol tőkepenészek bevonása is a vállalatba, hogy brit királyságnak a kiállításra való részvétele minél impozánsabb módon biztosítható legyen. A vállalat értekezett is a magyar kormányral; azonban küldöttei nem tudtak eredményt elérni. Szapáry Gyula grófnak ugyan nagyon megtetszett az eszme és hajlandóságot is mutatott a terv engedélyezésére, de Baross Gábor kereskedelmi miniszter sem misztin alatt sem hajlandó a vállalatot engedélyezni nem azért mintha az eszmét nem helyeselné, de kizárólag azért, mert ily fontos vállalatot nem akar külföldiek kezébe adni. Ezen párisi tudósítás azt is akarja tudni, hogy Baross Gábor határozottan kijelentette, hogy a millenium alkalmából maga a magyar kormány fog világgkiállítást rendezni, hogy a világnak méltóképpen mutassa be az ország kulturális haladását és gazdasági fejlődését. Sőt azt is állítják, hogy Baross ez eszmének már összes miniszterterveit meggyezte, habár arról, hogy a dolog a minisztertanácsban már keresztül ment volna, eddig ide hír nem érkezett.

A dolog azonban mindenesetre úgy áll, hogy Budapesten már nemsokára minden valószínűség szerint lesz világgkiállítás, melynek előmunkálatait hihetőleg nemsokára megkezdik.

Ugyancsak az „Egyetértés“ szerint a napokban belga tőkepenészek jártak Budapesten a budapesti villamos vasút finanszírozása tárgyában. E vasút a budapesti világgkiállításnak előreláthatólag ép oly vonzerőt kölcsönözne, mint a párisinak az Eiffeltorny.

Tájékoztató.

- Korcsolyapálya a Margit-fürdőben nyitva reggel 9 óráig.
- Múzeum a kollegiumban nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.
- Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.
- Nyilvános olvasóterem a kollegiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 2-7-ig.
- Jan. 14. Orvos-gyógyászati közgyűlés.
- Jan. 17. Nőegylet tombolája a Bikában.
- Jan. 17. Függetlenségi párt bálja.
- Jan. 22. Nőlen urak bálja a Bikában.
- Jan. 24. Ciszmadia ifjak bálja.
- Jan. 24. Asztalos ifjuság bálja a Bikában.
- Jan. 25. Jogász és tisztviselői kör közgyűlése.
- Jan. 25. Az iparos kör bálja a Bika szálloda nagytermében.
- Jan. 29. Városi közgyűlés.
- Jan. 31. Színműkerő szék a városházán.
- Jan. 31. Ciszmadia ifjú mesterek bálja.
- Február 1. Az E. M. K. E. bálja a Bika szálloda nagytermében.
- Febr. 7. Evang. filigrányt készítő társaság a Bikában.
- Febr. 7. Közművek bálja.
- Febr. 14. Szabadalmi párt bálja a Bikában.
- Febr. 14. A függetlenségi kör bálja.

Napi hírek.

— Színházi válság. A mitől az utóbbi időben okunk volt félni, bekövetkezett. A legnagyobb részvétellel közöljük a hírt, hogy Valentin és Gyöngyi kijelentették

tam te betakartál köpenygeddel, s azt mondtam: Federico én nagyot gondoltam, ha mi összeházasodnánk?

— S emlékezel mit feleltél rá?
— Ugyan mit?
Onorina mosolyogva hallgatott.
... Egy óra múlva karonfogva tértek vissza a háza a rokonok. Pasquale éppen akkor tárgyalta a bérlelivel.
— Tehát mit mond a szőlőmhez? kérdezte a rokont.
— Igazán felséges — nagyszerű.
— Nálunk marad ugyebár.
— Minthogy megígérte, hogy egész családdal és rokonokkal —
— Mindig úgy, mint ma. Ha dolgom lesz, a feleségem mulattatja. Jó lesz?
— Pompás.
Federico körülbelül egy hónapig időzött nálunk s Onorina szívesen sétálgatott ki a szőlőbe kedves rokonával.
Mikor Federico kis kocsián vissza akart indulni Milanóba, Pasquale melegen szorított kezét.

— Nemsokára ismét meglátogat?
— Mindenesetre.
Most a Federico szemei maradtak szárazon, míg Onorina sirt.
A következő tavaszon ismét viszontlátták egymást a rokonok.
Pasquale mindig a régi, becsületes jó férj maradt, Onorina és Federico a kedves lugásban ülve, gyermekkori emlékeikről beszélgettek.

— Bizonyos, hogy Onorina egyike most a legboldogabb asszonyoknak. Két gyönyörű fia van: igazi nyíló rozsabimbók. Pasquale gyöngéden szereti őt. — Egyszer megcsókolta, mondván:
— Azt mondhatnók, hogy a cousin, zse-

társulatok tagjai előtt, hogy a színház ügyeit tovább nem vezethetik, mert ők nem képesek gaget fizetni. Erre a kijelentésre ma délelőtt kilenc órára társulati gyűlés hívatott össze. Az összes tagok megjelentek a zongora teremben, hol Balassa és Andorffy előadták, hogy ő eütlük a színházgatók kijelentették fizetéképtelenségüket, azért kérik a társulat tagjait, hogy a további teendőkre nézve a saját létfentartásuk érdekében sürgősen intézkedjenek. A társulati gyűlés erre elnökönek kiküldött Püspökit jegyzőnek pedig Bérczit. Rövid tanácskozás után a társulat elhatározta, hogy a szomorú tény bejelenti az illetékes hatóságnál és e célból Balassa Andorffy és Püspöki urakkal álló három tagú küldöttséget nevezett ki. A küldöttség a polgármester úr távollétében a színházi felügyelő bizottság elnökénél Boczkó Sámuel főkapitány úrnál tiszeltkedett. Püspöki előadván a tényállást a főkapitányntasította a társulat bizalmi férfait, hogy jelentésüket azennel írásban is adják be, hogy így az illetékes hatóság meghozhassa végzését, és a további intézkedésre nézve a társulat megbízottait felhatalmazhassa. Ennyi röviden a tényállás. A debreczeni színház társulatát ismét ugyanazon változásos helyzetbe jutott, mint évek előtt Nagy Vincez alatt, a kitől Valentin jobb kilátások reményében átörökölte a színházat. Azóta sok hányattáson ment keresztül, míg ez a szomorú vég, a romlás bekövetkezett. — Már az utóbbi hetek alatt is nehezen ment a gage fizetés, ép azért fordultak az igazgatók ismét a város segítségéhez. A város mint eddig, jezzent is nagylelkű volt erre az évre öt ezer forintot szavazott meg. Ebből az pénzből 1500 forint már kiosztatott a tagok között, s 3500 forint csak ezután fog kiosztatni. Ebből ki fog telni a gage hátralék, és a kasszánál ezután befolyó pénz fölött már a társulat maga rendelkezik. — Holnaptól kezdve letűnik a színházról a társulat neve, s maga a társulat vezetői a színházat anyagilag és szellemileg. — A műveltséggel valószínűleg Balassát és Andorffyt bízzák meg. A társulat virágvasárnapig marad együtt, s lehetőleg azon lesz hogy a bérletet lejártsa, dacára annak, hogy a bérlet-pénz nagyrésze eddig az igazgatókhoz már befolyt. A társulatot nagy dícséret és elismerés illeti meg, hogy az egész válság alatt nemesen, és higgadtan viselkedik, s kerülni igyekezik minden nagyobb összezörrenést. Megőrizni igyekszik saját méltóságát s Debreczen városát, mely minden körülmények között jó otthonul szolgál a magyar színháznak. — Mi a magunk részéről nagyon sajnáljuk az eseményeket, részvétellel viseljük a szomorú sorsra jutott igazgatók iránt, de feltétlen jó akaratunkat nyilvánítjuk ki a színházalattal szemben, mely jogos tere lépett, midőn jövőjéről így gondoskodni igyekezik. További működésében számíthat támogatásunkra, s bizonyosan a debreczeni közönségére is. A fenti sorokban a délelőtt törté-

eseményekről referáltunk. Délután egy órakor a színházalatt tagjai ismét tanácskozásra gyűltek össze s a további ügyek vezetésére öt tagú bizottságot választottak. Ezek: Balassa, Andorffy, Csiky, Püspöky és Mátray. A városi színházi bizottság ma délután 3 órakor a sürgős ügyben gyűlésre egybehívatott, s holnap délelőtt a városi tanács elé terjesztetik az ügy. Ugy halljuk, hogy a színházalatt részéről kiküldöttek csak a szemleli vezetésre nézve vállaltak garantiát, miután a mostani viszonyok között nem lehet remélni, hogy anyagi tekintetben oly siker koronázhassa működésüket, hogy a társulat tetemes havi kiadásait meg lehessen keresni. Ily körülmények között az alternatíva áll elő, vagy a város fog gondoskodni a további előadásokról vagy pedig ha a színház a maguk rizikójára játszanak nem hajlandók, — becukják a színházat a téli közepén.

— Nyereménytárgyak a nőegyleti tombolára. A debreczeni nőegylet által f. hó 17-én szombaton este az „Arany Bika“ disztermében rendezendő tombolaestélyre ki-sorsolandó tárgyakat ajándékoztak: Berger Henrik két darab tojás tartót, egy szivarhamu tartót és egy fogvívót tartót. Dr. Popper Ajosné egy virágtartót, egy tojástartót, egy asztalkendő tartót és egy kis dobozt. Lukács Arminé egy Zsolnai virágcserepet. Dr. Bukányi Miklósné egy fekete fatálcazt. Pongrácz Gézáné egy ajtóra való diszvirágot. Komjáthy Sándorné Magyarország történetét írta gróf Vay Dániel 3 kötet. Ö. v. Sik Lajosné egy arannyal himzett törökpapucot. Dr. Kola Jánosné egy legyezőt. Farkas Lajosné két virágvasút és két gyertyatartót. Dr. Ujfalussy Józsné két darab fili képes tálcát. Adományokat ezentul is szívesen fogad és a nagyjelmű közönséget minél nagyobb részvételere kéri: A rendező s e g.

— Erdélyiek az Emke bálón. Az E. m. k. e. igazgató tanácsa 12-dikén tartott ülésén a Debreczen városi és hajdúvármegyei vál. által febr. 1-én rendezendő bála több oldalról jött felhívás következtében gróf Bethlen Gábor elnöke alatt, Horváth Gyula alelnök, gróf Bethlen Bálint, Hilli Gál Domokos, Klein Viktor, Merza Lajos, Pallóczy Lajos, Pelella Róbert, Sándor János és Székula Ákos igazgató-sági tagokat küldötte ki.

— A ref. felső leányiskola építéséhez a Czegled-utczán kora tavasszal hozzá akarnak kezdeni. Az építés a meglevő földszinti épületek emeletre vételéből áll. A ref. egyháztanács által alakított építési bizottság vasárnapi ülésén elfogadta a Tóth Béla által dolgozott tervrajzokat és azokat felülvizsgálat végett ma beterveztette a városi tanács-hoz. A felülvizsgálat és hozzájárulás joga tudvalevőleg azon az alapon illeti meg a városi hatóságot, hogy Debreczen város közönsége az építkezésre 15.000 frtot, a fenntartásra pedig 100.000 frtot szavazott meg, utóbbi örök alapítványképen. Mihéty a tanács is e fogadja a terveket, ki hirdetik az építésre az árjelést. A költségek 3000 frtra vannak előirányozva. A tervek szerint a földszinten lesz 4 tanterem az elemi osztályok számára éneketem, 1 tanító szoba, 3 tágas háló szoba, az internatus növendékei számára, az igazgató lakása, egy dolgozó terem, ebédlő,konyha, cselédszoba, beteg és járvány szoba. Az emeleti részen lesz hat tanterem a felső osztályok számára muzeum,

közöttük elsősorban Gara nándor, az esztergomi érsek, Ozorai Fülöp és a többi. — mindenképpen elhomályosított, pazarul ragyogó kísérettel jelentek meg s a császárnak Magyarországból 40 ezer aranyat hoztak.
Az üres kasszához szokott császárt ennyi pénz hirtelen rendkívül zavarba ejtette s mint Aeneas Sylvius írja, kész este érkezővén meg a pénz, egész éjjel azon törte a császár a fejét, hogy miként is kellene ezt most legjobban felhasználni s e tőprengései miatt nem tudott aludni.
Egyszerre csak kiugrott ágyából és s belső tanácsosokat rögtön egybe hívatá s midőn azok megérkezének, fölnyitva a pénztárt, így szól hozzájuk:
„Lássátok az én kegyetlen ellenségemet, mely édes álamtól megfoszt, ragadjátok meg azonnal és osszátok föl magatok között, hogy békével alhassam.“
A derék tanácsosok rögtön elbántak az „ellenséggel“, a császár pedig visszatért az ágyába, szólván: „no most már legalább nyugodtan alhatom!“

II.
Bethlen Gábor gyürüje.
A hatalmas férfi, nemesak ügyes diplomata, kiváló hadvezér és körültekintő uralkodó, hanem maga is tudós, tudománykedvelő és művészet szerető fejedelem volt, udvarát pedig a művészek és tudósok kivül minden irányban szokatlan fényvel övezte körül.
Követei bármely országban megfordultak, pedig Angol, Francia, Spanyol, Dán, Svéd, Lengyel, Osztrák, Moldva, Velence és Byzánc-fejedelmi udvarainál folyton jártak-keltek, mindig elláttattak a diplomáciai megbízatásokon kívül azon utasításokkal, hogy a fejedelmi udvar számára azon országok különös műkincseiből és drágaságaiból kellő mennyiséget bevásároljanak.

— Hatvani István uram a fejedelem megbízottja, ki 1622-ben 106 mázsa kénest és 50 mázsa viaszot vitt Velencebe eladásra, ahol azokért 10208 frt és 28 denárt vett be, — ez ország árán kristály üveg edényeket, keleti fűszereket, szőnyegeket és egy rakás aranygyűrűt vásárolt össze.
Majd egy csomó gyémántot rubintot és egy szép fényű és színű saphirt, melyekből szintén gyűrűket csináltatott.
Itt és ekkor készült azon gyönyörű gyémántokkal ékesített remek saphir-gyűrű is, melyet Bethlen Gábor fejedelem a legnagyobb gondnal és figyelemmel rejtve tartott magánál s csak midőn a hossza kesregés és diplomáciai alkudások után egybe kelt Brandenburgi Katalinnal jelentősebb szavak kíséretében hozta annak ujjára, kérve őt, hogy ezt mint kedves emléket mindig ujján viselje.
Brandenburgi Katalin ezt megígérte s ha egyebet nem is; ez ígérte a fejedelemnek nagy bánatára meg is tartotta.
Hosszas emésztő harcok után sietve tért a betegeskedő fejedelem Fehérvárra, hogy otthonában örömdől pihenést találjon.
De nem talált, mert egy tekintete a gyémántos egykor ragyogó saphir gyűrűre, ismét utra készítette őt.
Bethlen Gábor a tudós fejedelem, Kecskeméti Péternek ötvös könyvéből egyszer a következőket olvasta: „A szűzségnek és szemérmességnek köve a saphir Ha tisztálatlan életü kezébe veszi, tündöklő színében láttatik meghomályosodni.“

*
Katalin ujjain a saphir homályos volt, s hogy Kecskeméti Péter ötvös könyve nem hazudott, a történelem igazolja.

igazgatói iroda, az igazgató lakása 5 szobával és mellék helyiségekkel A pénzében lesz az apo'ó lakása.

— Hajdumegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta meg az évben első ülését gr. Dégei Áld József főispán elnökelete alatt. — Az ülésen felolvasták a múlt 1889. év második feléről szóló alispáni pénzügyigazgatói, tanfelügyelői, kir. ügyészi, kir. mérnöki, t. főorvosi jelentések melyek feltárják a vármegye összes közigazgatási, tanügyi, közegészségügyi, közgazdasági viszonyait. — E jelentésekből lapunk holnapi számában bő kivonatot közlünk. Ma tárgyalmas miatt mellőzzük azokról üsmrtetését. — Ugyan ezen ülésen megalkították a folyó évre a különböző albizottságok köv-tkezőképen: A fegyelmi választmány tagjai Kiss József, Sándor Kálmán, Karap Mór, Csapó István rendes, Szunyogh Sándor, Lipovniczky Imre póttagok, A felebbezett árva ügyek elbírálására hivatott küldöttség választott tagjai: Lévay Márton, Csapó István rendes; Lipovniczky Imre póttag; főispán ur ő méltósága által kinevezettek: Karap Mór, Szöllőssy Imre, rendes —, Soltész Farkas póttagokká. Erdé-szeti albizottságba: elnök dr. Varga Géza, alelnök Lévay Márton, tagok: Fischbein Ignác, Farkas Pál. A z erdélyi kihágási II-od foku bíróság tagjai: Karap Mór, Lévay Márton, Padhra Sándor, Fischbein Ignác; póttagok Lipovniczky Imre, Szöllőssy Imre, Csapó István, Farkas Pál. A pótadók egyenkénti kivétele eleni felszólalások elintézésére hivatott bizottság tagjai Karap Mór, Szunyogh Sándor, Szöllőssy János, Kovács Lajos. A börtönvizsgáló bizottság tagjait főispán ur ő méltósága által kinevezettek: Lévay Márton, Karap Mór, Kovács Lajos és Farkas Pál.

— Izzalmas bíró választás. H. Vámos-Pécsen nagy izzalmak között folyt le az előjáróság választása. — A nép addig míg a választást vezető főszolgabíró közöttük volt, elég nyugodtan viselte magát, de mikor eltávoztott onnan, kitört az egyik párt dűbe s a felpálinkázott tömeg kiabálva, fnyegetőzve kényszerítette Kovács János törvénybíró, a kinek személye nekik nem tetszett. A törvénybíró engedett ellenfelei kívánságának s kijelentette, hogy lsten neki, lemond a hivataláról. Mire lecsendesültek a kedélyek. — A választás eredménye következő: bíró Kovács Lajos, adószedő Bálint János, közigyám Beke Imre, gazda Kovács István, esküdtek V. Boda Imre, V. Tóth Sándor, K. Tömöri Gábor és Papp Imre.

— Az alsó szabolcs-hajdúvidéki v. ref. egyházmegye népessége egy legújabb kimutatás szerint a következő: 53,619 f 53,837 nő — 107,456. Tankötelek 6-12 é: 6076 f 5960 leány — 12,036. Iskolába já: 6-12 é: 5214 f, 4840 leány — 10,054. Iskolahagyott 6-12 é: 349 f, 435 leány — 784. Iskolázatlan 6-12 é: 438 f, 569 nő — 1107. Tankötelek 13-15 é: 2398 f, 2405 leány — 4803. Iskolába járt 13-15 é: 1543 f, 1512 leány — 3055. Iskolába nem járt 13-15 éves 855 f, 893 leány — 1748. Konfirmáltak 602 f, 656 leány — 1258. Tanító: rendes 107, ideglenes 8 együtt 115; fiúkat tanít 55, lányokat 50, vegyes 10; oklev. 75; igazolv. 35, kibocsátv. 2, lel. készlt. 1, s. lelk. 2. Tanítói fizetések átlaga 496 frt.

— A macsi pusztaj birtokosa. Néhai Gyulay Sámuel gróf, a híres lovasgeneralis és jótékonyaságaról ismert főúr, volt debreczeni nagybirtokos az ugynevezett Gyulay Macs birtokosa, ki pár évvel ezelőtt elhunyt, nagyterjedelmű uradalmakat hagyott hátra, melyek

Hatvani István uram a fejedelem megbízottja, ki 1622-ben 106 mázsa kénest és 50 mázsa viaszot vitt Velencebe eladásra, ahol azokért 10208 frt és 28 denárt vett be, — ez ország árán kristály üveg edényeket, keleti fűszereket, szőnyegeket és egy rakás aranygyűrűt vásárolt össze.

Majd egy csomó gyémántot rubintot és egy szép fényű és színű saphirt, melyekből szintén gyűrűket csináltatott.

Itt és ekkor készült azon gyönyörű gyémántokkal ékesített remek saphir-gyűrű is, melyet Bethlen Gábor fejedelem a legnagyobb gondnal és figyelemmel rejtve tartott magánál s csak midőn a hossza kesregés és diplomáciai alkudások után egybe kelt Brandenburgi Katalinnal jelentősebb szavak kíséretében hozta annak ujjára, kérve őt, hogy ezt mint kedves emléket mindig ujján viselje.

Brandenburgi Katalin ezt megígérte s ha egyebet nem is; ez ígérte a fejedelemnek nagy bánatára meg is tartotta.

Hosszas emésztő harcok után sietve tért a betegeskedő fejedelem Fehérvárra, hogy otthonában örömdől pihenést találjon.

De nem talált, mert egy tekintete a gyémántos egykor ragyogó saphir gyűrűre, ismét utra készítette őt.

Bethlen Gábor a tudós fejedelem, Kecskeméti Péternek ötvös könyvéből egyszer a következőket olvasta: „A szűzségnek és szemérmességnek köve a saphir Ha tisztálatlan életü kezébe veszi, tündöklő színében láttatik meghomályosodni.“

*
Katalin ujjain a saphir homályos volt, s hogy Kecskeméti Péter ötvös könyve nem hazudott, a történelem igazolja.

f-llett örökösök most végezték be az osztozkodást. A család szeniora Gyulay Adolf gróf huszárfőhadnagy, Torontál vármegyében kapott uradalmakat, továbbá görög villákat; Gyulay Sámuel gróf, ki egészen fiatal ember, nyerte a Debreczen város határában fekvő m a c s i pusztai nagy birtokot s így Debreczen egyik legnagyobb virilitású leendő pusztai rész, mely a család tulajdonában a nagyterjedelmű Gyulay birtokból (Hegyes és Maos puszták) még meg maradt, 1983 kat. hold, körülbelül félmillió forint értékben. A pusztai másik felét a Steinfeld Mihály atyja szerezte meg már régebben. A harmadik örökös Gyulay István gróf a Beregh, Szabolcs, Szatmár és Temes vármegyékben fekvő birtokokat tartja meg, valamint több nyaralót Griesben, melyeket a trónörökös özvegye kívánt kibérelni. Az olasz (velencei és trevisói) latifundiumokat természetben osztották fel és így az 1887 óta huzódó osztály zási tárgyalás befejezést nyert. Az osztozkodást megelőzőleg a hagyatéki tőmögéből 50.000 frtot szakították ki jótékony célra az elhunyt fő végrendelete értelmében.

Előjárók választása. Földesen községi bírónak Domokos János földbírókó st választották meg V. Szabó Imre helyébe, a ki régen betegeskedik. Az új bíró elődje 12 évig viselte a bírói tiszteletet; azelőtt testvér bátyja volt Földesen a bíró, szintén huzamos ideig. — Törvénybíróvá ismét Karacs Gábort választották. — A többi előjárók részben a többiek maradtak.

— „Ne hagyj magad Schlézinger”. Ez a gigeri-vicz sokba került S. szabónak, anélkül hogy ő ismételte volna ezt a már teljesen elkopott mondást.

Az inasnak jött az a gondolatja, hogy megszerkírozzon egy kissé egy Schlézinger nevű kocsiat.

Mindenféle furfangosabb apróságokkal igyekezett a nagymenyű szabónas fején találni a szöveget. Rákiáltott a kocsióra, hogy álljon meg, aztán mikor az megállt felszállt helyett elszaladt.

Mindaz azonban csak bosszantotta, de nem volt képes sodrából kihozni a kocsiat. Az inas ur tehát mást gondolt ki. Rákiáltott hogy — Ne hagyj magad Schlézinger!

Na ez már csakugyan kihozta sodrából a sokat szenvedett izraelitát. Mint egy felbőszült oroszlán ugrott le a kocsióról s teljes igyekezettel iparkodott a csufo-lódó után, aki karján néhány uj öltönydarabbal a széllal látszott versenyt futni.

Schlézinger zavarta, de nem tudta elérni s a fú szerencsésen teljes épségben jutott gazdája műhelyébe.

A jövő szabójának bőre tehát épen maradt, de a rábizott ruhadarabokból is csak épen egy kabát maradt meg. A többi elve szett a nagy hajszában.

Igy került néhány pengőjébe X. Ynek az elkopott gigeri-vicz.

Ingatlanok forgalma. A debreczeni ingatlanok forgalma a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságánál f. évi január 1—9-ig közzétette volt: Kozma József és neje Magyar Sára veszik, Nánási Péterné Gyulai Zsuzsanna nagy cseréi 3 boglyás kaszálóját 300 frtért. — 2. Szöke István és neje Juhász Julianna veszik Kéki Lajos és neje Király Sára szőlője egy részét 38 frtért. 3. Konkoly János és neje Szentosi Mária veszik Kállay Julianna új földjét 80 frtért. — 4. Oláh Károly és neje Orosz Mária veszik Emődi Zsuzsanna Szőlősi Józsefné és Emődi Gábor házát 1800 frtért. — 5. Balogh István és neje Magyar Karolin veszik Balogh Péter és neje Németj Eszter onódi szántó földjét 3000 frtért. — 6. Gál András veszi Czebe Lajos új földjét 90 frtért. — 7. Boldizsár János és neje Halmi Eszter veszik kiskoru Fehértői Mihály új földjét 70 frt 20 kr. 8. Éles József és neje Kajári Zsófia, veszik Kajári Ferenc és társai házát onódi földjeivel 5700 frtért. 9. Nagy István és neje Szabó Julianna veszik Nagy Ferenc és neje Bihari Sára csapókeri földjét 60 frtért. — 10. Szilágyi István és neje Györfői Julianna veszik úv. Szabó Mihályné, Boros Mária szőlőjét 100 frtért. — 11. Ifj. Erdei Pál és neje Sarkadi Sára veszik Buzio Zsuzsanna onódi földjét 500 frtért. — 12. Horváth József és neje Horvát Julianna veszik Takács Sándor és neje Geréb Julianna homokkeri szőlőjét 320 frtért.

Biharmegyei hírek. — A belügyminiszter jóváhagyta Nagyvárad közgyűlésének azon határozatát, melylyel a „Budapesti látogatók Lapja” részére a város alapos ismertetésért 300 frt. segélyt szavazott meg. — Nagy Szalontán a ref. egyház elnöksége indítványt tett, hogy a város évente 2000 frtot a regálé váltság kamatjából ingyen iskolázásra adjon a népiskolákat fenntartó felkezeteknek. — A váradilovasságilaktanya éritését illetőleg Biharmegyével a hozzájárulási arány megállapítása végett újabb tárgyalni fognak. — A jogászbal Váradon is jobban sikerült mint tavaly. — Deficit azonban mégis lesz, habár kevés. — Sörgyár Nagyváradon. — A város tulajdonát képező pece-szőlősi romladó sörföldét, a hozzá tartozó mintegy 12 kis hold földdel egy konzorcium óhajtja megvenni a várostól és pedig azért, mert ott nagyobbserű sörgyárat akar létesíteni. Az ajánlat be van adva Nagyvárad-város törvényhatósági bizottsághoz s a csütörtöki közgyűlés fog felette dönteni.

Farsang.

— A nögyeleti tombolaestély tombolanyeremény tárgyai kitéve láthatók a Szent-Királyi és Kalenda főtéri üzletében. A nye-

remény tárgyak rendkívül szépek és igen sok értékes van közöttük. A tombola egy szép óra, azonkívül több ezüst és üveg tintatartó, egy himzett hirdartató és nagyon sok értékes és csinos apróság van a kirakatban, melyek mind a tombola-estélyen fognak a szerencsés nyerőknek kiosztatni. A tombola-estély iránt különben városszerte nagy az érdeklődés és a jegyek közül már is sok elkel.

Színház.

Delin karmester jutalomjátéka tegnap nagy közönséget vonzott a színházba. Ritka eset történt tegnap: opera került színpadra. A közönség szinte ünnepi hangulatban látszott lenni. Odaadással figyelte Flotow bájos muzsikáját, s a tegnapi est mindenire azt a benyomást tette, hogy Debreczenben nagyon is lenne publikuma az operának.

A karmesteri állvány piros bársonnyal volt bevonva, s nemzeti színű szalagokkal díszítve. A jutalmazott élénk tapsal fogadta a közönség, mely a precíz előadott gyönyörű ouverture után viharosan tüntetett a szorgalmas, s ritka szép tehetségekkel megáldott karmester mellett.

Az opera előadása kellemes meglepetésszerű szolgált, mert a közönség ugyancsak leszállított igényekkel ment a színházba, de már kijövet méltán dicsérete az összavágó jó előadást. Feltűnést keltett a Stradellát éneklő Valentin, kiről újból bizonyult, hogy mint opera-énekes teljesen megfelelő. A viát szép hangon, erőteljesen s correetül énekelte s sokszor kapott megérdemelt jutalmazásképpen zajos tapsokat. Az opera egyetlen női szerepét K. Kopácsy Juliska énekelte. A művésznök kitűnő iskolája, szép coloraturája olyan adománya, a melylyel csak kevés operette-énekes nő dicsékedhetik. Nagy áriáját másodperczekig tartó tapsvihart követte. Hatvani és Karacs a bandita két pompás szerepében keltettek élénk tetszést, míg Püspöki az apa kis szerepét adta.

A magán szereplők igyekezetével s igazán számottevő tehetségével egy színvonalon állott a jól összetanult kar és zenekar, melyért ismét a jutalmazott érdem dicséretet.

Delin karmester szép megtiszteltetésekben is részesült. A telt ház már maga szép anyagi eredménnyel járt, de ezenkívül kapott még a helyben állomásozó katonatisztikar részéről tekintélyes pénz-ajánlékot, a női karzenemélyzet részéről egy szép gyémánt mellűt, s Tauff-rnéől (kinek a karmester correpetitora is) egy értékes arany gyűrűt.

Egyszóval a tegnapi operai előadás teljes sikerű volt, és nincs benne kétség, hogy még többször meg lehet ismételni s telt házakat fog vonzani.

K. Hegyessy Mária, a nemzeti színház jeles művésznője, a mi egykori kedvencünk, hétfőn fellép színpadunkon, még pedig a vöröskereszt-egylet debreczeni fiókja javára. Egyik legjobb szerepét: „Le couvreur” A drinnené-t fogja játszani. Ez előadásra páholyjegyek Zádor Lajosnál, a vöröskereszt-egylet pénztárosánál válthatók és ez estén teljes bérletszűnet leendő. — A bérlőkre való tekintettel intézkedés történt, hogy a művésznő még két előadáson fellépjen, éppen azért az utánna következő két nap, 20-án és 21-én, még fog verdegyszerepelni, egyik nap a „Lowoodi árvá”-ban, másnap „Gauthier Margit” szerepében. E két előadás közül egyik páros, a másik páratlan bérletben fog lejátszani.

Színházi válság ütött ki színházunknál. Az igazgatók kijelentették tagjaik előtt fizetése képtelenségüket. Bővebb részleteket újdonság rovattunkban közlünk.

A várad nyári színidény. A kolozsvári színház in endaturájával a nagyvárad nyári színidényre nézve kötött szerződés lejárt, s miután Ditrői Mór eddig semmi módon nem nyilatkozott, hogy jövőben Nagyváradra kívánna menni: a színügyi bizottság elhatározta, hogy megkeresi a városi közgyűlést a pályázati meghirdetés tárgyában és pedig azon hozzáadással, hogy a jelenlegi szerződés némely pontja majd annak idejében a színügyi bizottság meghallgatásával módosíttassék. — Nem ösmerjük a debreczeni színház új igazgatójának Leszkai András urnak a terveit a nyári időszakra vonatkozólag. Bármi legyen az ő szándéka, rá akarunk mutatni e kedvező alkalomra, a mikor hosszas szétválás után újra egyesíthető volna a két szomszéd város színügye egy jól szervezendő színtársulattal. Mert nem mondatjuk ugyan, hogy Nagyvárad deficitment nyári állomás, ámde aránylag mégis a legjobban tartják; Nyiregyháznál és Szigetnél mindenesetre jóval több állomás. — Az egyesülést most az üresedéskor aligha nem könnyebb szerrel lehetne keresztülvinni, mint mához egy évre. De ismétéljük, hogy a Leszkay ur terveit, mert még nem árulta el, nem ösmerjük.

Regény-csarnok.

Szent Cecilia.

(Olasz regény.)

Írta: Antonio Barrili.

(Folytatás.)

— Nos, Trebacius! Hogy elesdündésd-tél. Hogyan fogod most e nőt elragadni? A három párka legöregebbje és legrázosabbja is visszautasítaná most csókotad.

A feje mellére csüngött, s mindenfelől vér ömlött belőle. Sohansé láttam eltorzítottabb alakot, még Medusa fejét sem lehetett volna hozzá hasonlítani.

— Nézzétek meg kedvetekre, katonák. Trebacius ám ez, a ti kedves Trebaciusotok. Nektek ajándékozom.

Ezzel az alakatlan tömeget hajánál föl-emeltem s egy rugással lábaik elé löktem. Mindnyájan megrémülve, szó nélkül hátráltak, egyik sem mert rájuk tekinteni.

Egy pillanattal a félték csoportot néztem, s azután fenyegető mozdulattal léptem előre s kiáltám:

— Katonák! fogtok-e nekem engedelmesskedni? Az aszszony, kit elakartatok tölem vitálni, meghalt; meglehetek elégedve. De esküszöm Avernusra, hogy a ki hozzá mer közelíteni, úgy fogja életét veszteni kezeim által, mint ez az alávaló. Uratok vagytok s ti engedelmesskedni fogtok nekem, mert sokkal erősebb vagyok nálatok.

A rettenetes példa félelemmel tölté el őket. A kevés pillanattal azelőtt élő és fenyegető Trebacius formátlan holttestként, vérözönben feküdt a földön — s az egész csapat remegett.

X.

Nép! nép! hát sohasem lesz már más belőled, mint nép! Lesznek mindig emberek, kiknek napi munkájok lesz a földön vakon, esztelenül engedelmesskedni, mikor a járom nyakadon van s a haladás útját elzárja szellemök elől a rettegés; ha pedig érzik, hogy szabadok, hatalmasok, hogy büntetlenül tehetik a rosszat, akkor másokat rettetgetnek. Az arany után való szomj, mely megvásárolja az ostoba ittasságot, a sápadt, sovány irigység az emberi ösztön legnemesebb nyilatkozatai, s minden iránt, mi szépet s jót sugároz, ezek lesznek mindig a te örökséget oh nép!

Oh, nép, szívem szorult, ha műveidet látom, keserű áhitat fog el, ha nyomorodat szemlélem.

De hova tévedek? Bocssánsanak meg, uraim, öreg vagyok s gyöngye fejem szerte kóborol. Hol is hagytam el? Oh, emlékszem már. A katonák féltek tőlem, lehajták fejüket s nem mertek rám tekinteni. Hanem én rájuk néztem; felemelt homlokaim, karomat mellemen összefonva álltam előttük.

Végre egyik közülök előre lépett, s alázatos taglejtéssel, habozva mondá nekem:

— Te vagy centuriónk, Parancsolj katonáidnak és szolgálóidnak.

— Igen, igen! — kiáltának a többiek egyszerre. — Erős vagy! nagyalkú vagy!

Megzavarodva rogytak előttem térdre, a legközelebb állók térdeimre korbolták át, vagy kezeiket nyujtották felém. Sok fáradságomba került, míg üléseimből kibontakoztam.

— Elég, elég. Menjétek; vezessétek el a foglyokat. Magatok viseltek magfogja; mutatni, hogy érdemeltek-e bocsánatot. És temondám annak, ki legelőször kezdte beszélni — segíts e nőt fölemelni. Hogy hivnak.

— Manesnek.

— Manes, — mondám, ha te e szavakat egy órával előbb mondat volna, életben tart hattad volna a földnek legszebb teremtményét.

A katoná megatott kifjezéssel csüngeszté le a fejét, s melleim állt, hogy áhitatos foglalkozásomban segítsen. A többiek ezalatt a sötét iveteket alatt a nyilás felé vitték a holtakat.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI SERTÉSVÁSÁR.

jan. 10—11. országos vásár.

Hizlalnivaló sertés. Magyar első rendű 11—20 hónapos 27 kr. Magyar második rendű 20—30 hónapos 30—33 kr. Harmad rendű 30 hónaposon felül 26 kr.

Nevelnivaló: 4—11 hónapos... Felhajtás 17000 db. Eladatott 8830 db.

Az üzletirányzat, gyenge. Hizott sertés 36—40 kr. Felhajtott... db. Eladatott... db.

Üzletirányzat gyenge. Jegyzet. Soványsertésnél 4% a vevő javára levonatik. Az árak kilogramokban értendők és o. é. krajczárokból. Hizott sertésnél tiszta súly értendő, az árak kilogrammonként és krajczárokból.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Holnap, Cüttörtökön 1891. Január 15.

páratlan bérletben:

Tornay Fáncsi kisasszonynak utolsó felléptéül:

A Furesa háboru.

Nagy operette 3 felvonásban.

Színházi műsor:

Pént. 16. Stradella opera 4 felv.

Szomb. 17. Mikádó.

Vasár. 18. Nagyváro vigiáték 5 felv.

Felelős szerkesztő és kiadó Iaptaladonos:

Vértesi Arnold.

Főmunkatárs Karczag Vilmos.

Eladó.

1. A Kismester-utcában 1118/19. sorszámu lakház, 1243. □ öl kiterjedésű kert és belsőség, a hozzátartozó 29 kat. hold ondódi szántófölddel együtt.

2. Továbbá a Nagymester-utcán 1332. sorszámu lakház a hozzátartozó 5 holdnyi ondódi s ujosztásu földdel együtt.

Ertekezhetni **Dr. Irinyi István** ügyvédnél, (Debreczen, Miklós-utca, 2080. szám alatt.)

Bámulatosan hat.
CZERNY „TANNINGENE“

Legujabb, olomnélküli, ártalmatlan egyedül
legjobb

hajfestőszer

haj és szakál, ugyint szemöldökfestésre, mely-lyel a leggyorsabb módon és csak egyszeri hasz-nálatnál a haj ugyanazon biztos, szép és fényes barna vagy fekete természetes színt visszanyeri melylyel az őszülés előtt birt; a színt szapannal mosás és gőzfürdő sem változtatja. *Ára 2 fr 50kr*

CZERNY EREDETI

„keleti rózsateje“

törvényesen védve.

(Original Orientalische Rosenmilch.)

a bőrnek igen finom, v kító fehérségű és oly

fiatal friss színt

kölcsönöz,

mely más szer által el nem érhető, kitűnő még májolt, szeplő, bőrpattanás, nem szép arcszín és napsütés ellen, eltávolítja a bőrnek tisztá-talanságát, minden sárga és barna arcszínét és egy-idejűleg alkalmas minden testrésze, feltétlenül ártalmatlan. *Ára 1 frt. Balzsamszappanhoz 30 kr.*

Czerny J. Antal, Bécs. I., Wallfischgasse 5
a os. k. udv. opera közelében.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett pontosan eszközölköttek.

Raktár Debreczenben: Dr. Rothschnek V. gyógyszerész úrnál. **Miskolcban: Dr. Hercz Mór** gyógyszerésznél. **Ungvár: Hoffmann Béla** gyógyszerésztára az arany oroszlanhoz. **Kassán: Wandraschek Károly** és **Megai Gustáv** gyógyszerész uraknál. **Szegeden: Barcsay Károly** gyógyszerésznél. **Aradon: Eliás Ármán** illatszerezsnél. **Temesváron: Stefan J. Tarcsay** (Apothek zur Marienhilf Fabrik) Budapestben **Török József** gyógyszerésztára, Király-utca 12. sz. Csak akkor valódi, ha **Czerny J. Antal** névvel van aláírva.

Szíveskedjék e hirdetést esetleges szükségletének fedezése végett kívánni, mintán ritkán jelenik meg.

ELADÓ akácztüzifa.

Ertekezhetni:

Engeszer Józseffel

Szt.-Anna-utca 2266. sz. alatt (Márton László ur házában.)

Orvos és sebész

Dr. Kempf József

naponta rendel:

Reggel: 8—9-ig.

Délután: 2—3-ig.

saját lakásán Péterfián 952. h. sz. alatt.

Reggel: 9—10-ig

pedig naponta **Piacz-utcán 2136. h. sz. a.**

Annak a ki
fogfájásban
szenved, biztos segélyt nyújt a jobbirü,
valódi

Dr. POPP-féle

anatherinszájvíz.

Dr. POPP fogpora és fogpasztája
a legjobbnak elismert fogtisztító szerek.

Kaphatók: Bécsben I. Bognergasse 2., valamint Debreczenben: Tóth Béla, (főrak-tár) Dr. Rothschnek V. E., Balázs A. Mihá-lovits István, Muraközy L. örökösei, Örvényi Ottó, Szilágyi P. M., Tamásy Béla, Füleky P. urak gyógyszerésztárában, ugyszinté Szent-Királyi és Kalenda, Csanak J. és Schwartz B. urak üzleteiben és Magyarország minden gyógyszerésztárában, gyógyszerüzletében és illatszerekkereskedésében.

A karácsonyi és ujévi ajándékoknak

beszerzett

tul nagy raktáramban

fennmaradt

férfi, fiu es gyermek

öltönyöket

a téli évad előhaladott-

sága folytán is

tetemesen leszállított

áron árusítom

Egy téli kabát 5 firtal olcsóbb

mint ezelőtt.

Egy egész férfi öltöny 3 firtal

olcsóbb mint ezelőtt.

Egy egész gyermek vagy fiu öltö-

ny majdnem a bevásárlási áron.

Utazó bundák, köpenyek és minden más

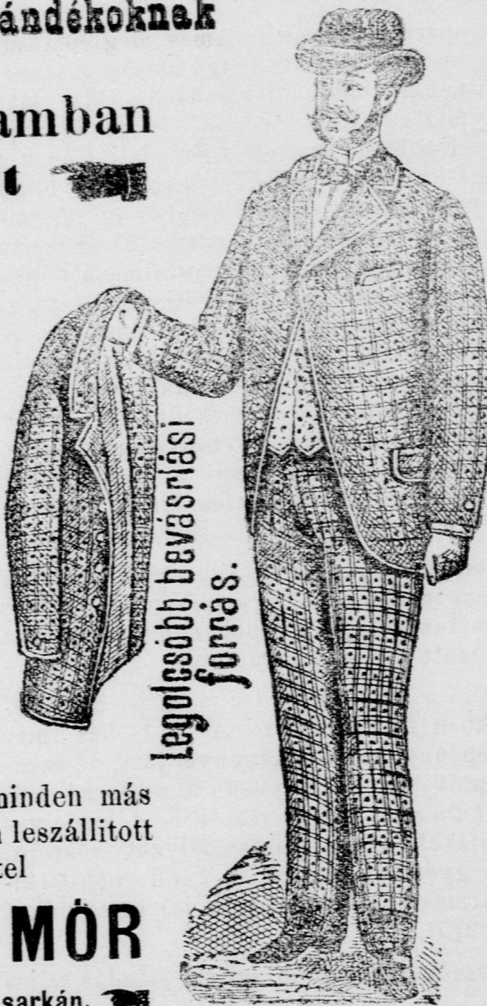
es szakmába vágó áruk tetemesen leszállított

áron.

Tisztelettel

FÉNYES MÖR

a MIKLÓS-UTCZA sarkán.

DEBRECZENBEN legnagyobb választék

M. kir. államvasutak Üzletvezetőség

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség.
Debreczenben.

620. szám.

III. 1891.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak **Csap** állomásán 1891. év július hó 1-én meg-üresedő vendéglői üzletnek, ugyanazon idő ponttól számított három évi időtar-tamra leendő bérlete iránt, azaz 1894. év július hó 1-éig terjedő időre, ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „ajánlat a magy. kir. államvasutak **Csap** állomá-sán levő vendéglői üzletére 620. számhoz“ felirattal ellátott, borítékba zárt, és lepe-csételt nem különben a kellő okmányok-kal felszerelt ajánlatok 1891. év február hó 16-án déli 12 óráig a m. kir. állam-vasutak debreczeni üzletvezetősége tit-kári hivatalához posta útján térti bevény mellett nyújtandók be ugyan azon határ-ideig, bántapénz fejében pedig háromszáz o. ért. frt készpénzben, vagy állami leté-tekre alkalmas értékpapirokban teendő le a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénz-tárábanál.

A vendéglői bérletére vonatkozó fel-tételek a nevezett üzletvezetőség III.-(forgalmi) osztályában (II. emelet) a hiva-talos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlat tevőkől feltétleztet-ik, hogy a feltételeket ösmerik s azokat magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitű-zött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége fenntartja magának a jo-got, hogy az ajánlat tevők közül, tekin-tet nélkül az ajánlott bérösszegre, szaba-don választhasson.

Debreczen, 1891. január 10.

Az üzletvezetőség.

(Utányomat nem díjaztatik.)

TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA

vaskereskedő cég Debreczen, városháza épület

ajánl dus választékban kitűnő minőségben és legjutányosabb

árak mellett:

öntött vaskályhákat

fa és szabályozható szén és koksz fűtésre, hazai gyártmány.

Eredeti „FRIEDLANDI“ szabályozható, töltő és

„meidingi“ szyszem kályhák

szén és koksz fűtésre, csiszolt és nickl párkányzattal,

ugyszintén köpenynyel,

mindenféle színben zománcozva,

öntött vas és lemez takaré konyhákat,

Tizedes-, egyensúly-, házi-, kalmár- es rud-mérlegeket

jótállás mellett,

zománcozott öntött vasedényeket

zománcozott kék és márványozott lemez edényeket jótállással,

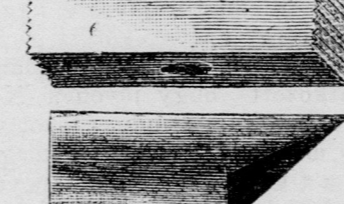
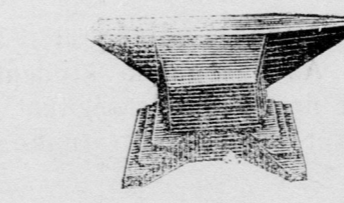
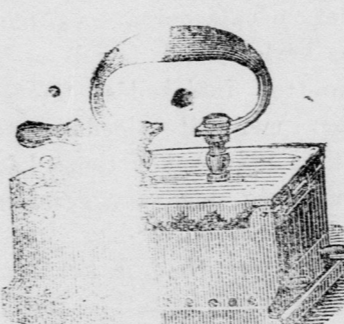
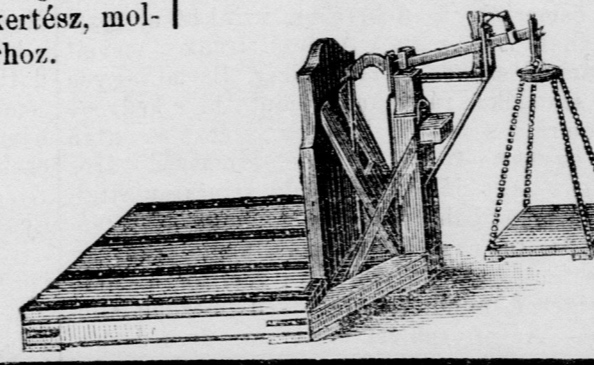
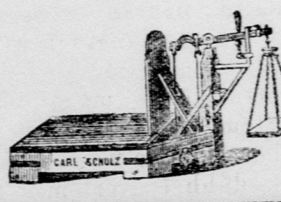
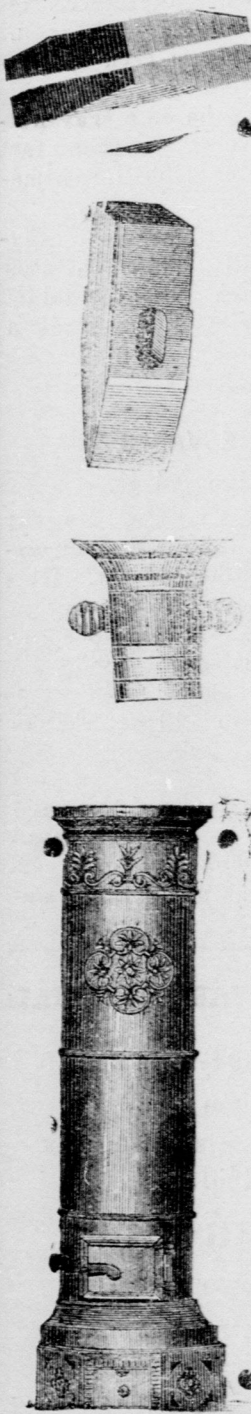
valódi francia

öntött-aczél szerszámok

gépész, kovács, lakatos, késes, bádogos, asztalos, ács, képfaragók, esz-tergályos, kádár, kerégyártó, kőfaragó, rézöntő, üveges, kertész, mol-nár, timár, szijgyártó, mészáros és hentes stb. iparhoz.

A Mc. Cormick aratógép képviselése.

A Mc. Cormick aratógép képviselése.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVÁN“ gőzmalom
készítményeinek

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN

és az 1887. április 18-án Budapestén tar-tott általános magyar malomgyűlésen megál-pított s 1887. évi június 1 én életbe lép-et-eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

	100 kí
A. Asztali dara nagyszemű	16.—
B. Szinte középszerű	15.—
C. Királyliszt	15.—
1. Lángliszt	14.80
2. Monthliszt	14.40
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	14.20
4. " 2-od rendű	13.80
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	13.20
6. szinte 2-od " 12.40	
7. Közép kenyérliszt 1-ső " 11.80	
8. " 2-od " 11.—	
8 1/2. Barna " 1-ső " 10.20	
8 1/4. " 2-od. á 70 kígr. 9.—	
9 Lángliszt " á 70 kígr. 7.60	
10 Vereas liszt " á 50 kígr. —.—	
11. Finom korpa zsákkal 50 " 4.60	
12. Durva korpa zsákkal á 50 kígr. 4.20	

A finom és durva korpa árából eddíg engedélyezett 5%-töli engedmény a fennem-lített egyezmény folytán szintén beszűntet-tetett.

Debreczen, 1890. Nov. 21.